

Выходить у Львовъ
що дає (кромъ недѣль и
гр. кат. святы) о 5-й го-
динѣ по полудни.

Адміністрація и
Експедиція підъ ч. 8
улиця Чарнецкого.

Редакція підъ ч. 13
улиця Жуліанського.

Письма приймають ся
лишь франковани.

Рекламації неопе-
чатали вольний вѣдь порта.
Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Ч. 76.

Четверть 4 (16) Цвѣтня 1891.

Рокъ I.

Теперѣшна ситуація.

Въ австрійской бесѣдѣ престольной запо-
вѣдено вправдѣ, що есть надѣя, що миръ
дастъ ся и на дальши лѣта задержати и слова
тѣ нашего Монарха рознесли певно по всѣй
Европѣ вѣсть, котрои кождый бажає, и повинній
бути бодай трохи успокоити стрѣвоженій умы.
Мимо тога значна часть европейской прасы не
перестає розбирати теперѣшну ситуацію на всѣ
боки и доказувати, що она есть, коли вже не
просто грѣзна, то бодай дуже непевна и неясна.
Придивѣмъ же ся, чи оно такъ дѣйстно есть,
якъ то доказують особливо англійскій и нѣ-
мецкій газеты и пошукуймо, де лежить та гроза
чи непевність и неясність.

Не дастъ ся заперечити, що вся обава
яка наповняє народы Европы має въ нинѣшну
пору свое жерело въ Россіи, котрои выжида-
юче становище не дає можности змѣркувати,
що она властиво думає и чого хоче. Однакожъ
цѣла Европа научилась въ давенъ давна пере-
ціювати Россію майже підъ кождымъ взглядомъ
и въ вѣдсі то походить, що коли Россія лише
насупить ся, то всюди заразъ боять ся якогось
лиха; есть то такъ, якъ колибъ якій чоловѣкъ
захмуривъ ся а другій вже его налякались,
не знаючи навѣть, чи вонъ дѣйстно хоче бити
ся и чи переможе, коли прийде до бійки. За-
гально отже кажуть, що Россія есть причиною

всякихъ непокойствъ; она не перестає збронити
ся, не перестає розмѣщувати свого войска, не
перестає интригувати, де лишь може. До яко-
сь мѣры и то правда, але зъ другои стороны
спытаймо, чи була бы Россія нинѣ въ силѣ
взяти ся до якогось поважнѣйшого и небез-
печного дѣла? Якій есть еи теперѣшній станъ
у внутрѣ и де она має союзниківъ поза собою?
У внутрѣ она ще зовсѣмъ не готова и далеко
не такъ себе певна якъ то здавалось бы зъ
далека. Що до самои організації россійской
армії то вже той оденъ фактъ може найлѣпше
переконати, що она ще не готова, що россій-
ске міністерство вѣйни ажъ теперѣ зачинає за-
водити у себе скорострѣльни карабіни. А чай-
же не знайдесь нѣхто такій, котрій бы думавъ,
що якса держава готова павѣтъ тогды викли-
кувати вѣйну, коли ще не узброяла своєї
армії.

Не дастъ ся заперечити, що въ Россії
есть велика и сильна партія, котра пре до вѣй-
ни и уважає теперѣшну пору найвѣдовѣд-
нѣшю до неї. Але зъ другои стороны суть
и въ Россії розважній люде, котрій видять, до
чого бы довела вѣйна и то ще тогды, коли
майже не має ся нѣякого союзника. Россія
могла бы въ нинѣшну пору лишь на Францію
числити, та хиба ще и на той заколотъ су-
спільный, якій панує нинѣ въ цѣлой Европѣ.
Однакожъ якъ стоить дружба Россії зъ Фран-
цією? То есть рѣчь певна, що Францію пхас-
въ обнятя Россії лишь одна ненависть до Нѣ-

меччини. Бѣльше нема звязей, котрій сполучали
бы тихъ союзниківъ зъ собою, а всѣ обявленія
якоись дружби для себе зъ одної и другої
стороны були и суть бѣльше демонстраціями
якъ дѣлами обдумаными на серіо. Тому то и
видимо, що та плятонічна дружба обохъ сихъ
державъ то слабне, то росте, въ мѣру того,
що приносить хвиля зъ собою. Въ теперѣшну
пору н. пр. видимо, що Франція дивить ся
якоись косо на Россію, а то для того, що стало
звѣстно, що царь дозволивъ вислати на бер-
линську виставу штуки краєвыхъ що найкрас-
шій образы изъ своєї зборки въ Еремітажи.
На ту вѣсть вѣдзывається одна француска газета
такъ: „Коли зважимо, що дехто зъ Франції
зѣвъ бувъ дуже тому противній, щоби фран-
цузскій артист брали участь въ берлинській
виставѣ а то лишь для того, щоби догодити
россійскому дворови, то на то треба лишь у-
смѣхнити ся. Говорено: Пойдемо до Москви
а не до Берлина. Царь не дуже такъ делікат-
ній; вонъ вправдѣ не прийшовъ до Парижа,
але за то іде до Берлина.“ Отъ и видимо,
якъ то француско-россійска дружба есть по-
хитлива и зависима вѣдь хвилѣ.

Середъ такихъ обставинъ годѣ припуш-
кати, що Россія зважилася на якій рѣшучий
крокъ; скорше можна сподѣвати ся, що она
ще довго буде стояти на теперѣшнѣмъ стано-
вищи, а за то буде зъ тымъ бѣльшою силою
працювати потайкомъ надъ тымъ, щоби зъ
одної сторони всюди, де лишь може, виклику-

Задля святої землѣ.

Стежка передъ хатою.

(Поетеса Севера.)

(Дальше).

Кумця затопила въ печи, дуючи въ огонь
въ пѣлої силы. Гануська взяла на себе чисту
сорочку, загорнулась въ хустку, вихмъкала
перемокле шмате и порозвѣшувала на плотѣ.

Запалахкотѣла поломънъ, пообертались до
огню плечими и стали вигрѣватись зъ роскошю,
та чувствомъ любости.

— Що отсей дошь пойшовъ, то якъ ла-
ска Божа, на нашу потѣху. Мене ти такъ
кости болѣли, а сонъ такъ ломивъ, що я ледво
мотыку въ рукахъ держала, — говорила кумця.

Задумана Гануська не вѣдовѣдала.

— Чого слѣпаки вигрѣщаєш, та дивишъ
ся не видячи?

Пробуджена дѣвчина обтулила ся хуст-
кою, присупулася до огню и мовчала.

— Накоila ты сейночи, накоila, та
може совѣсть вѣдзываєш?

— А то чого?

— Та ты вѣтового сына геть зворох-
била.

Дѣвча розсмѣялось.

— А знаєшь, Ганусько, що я потерпаю.
Вйтъ то старий лісъ, що то не щекає, а мов-
чки кусає.

— И що менѣ зробить?

— Абы чого чѣпить ся, та якъ побче
гризи то й загризе.

— А староста? а судъ? Єй, самій ви мене
перпли до того, а теперѣ шкобра на васъ дро-
жить.

— И буду перти — закликала кумця —
але й бою ся.

Однакожъ, якъ око въ головѣ у старого,
мати єму понукує, пестить, якъ ся завѣзьме то
и допне свого.

— Щоби лишь завязьвъ ся!

— А якъ зачнуть ему въ голову вкла-
дати та товкмачити, на тебе воркотѣти, настъ
гризи; а Гуличку силомъ передъ очи пхати?

— Ну, а щожъ робити?

— Ворохобити на перебѣдѣ.

— А совѣсть не буде вѣдзывати ся? —
спытала збѣточна дѣвчина.

Кумця розсмѣялась.

— Маєшь ты розумъ, дѣвчино? Абы
ты лишь выдержалася, бо у васъ, молодыхъ, то
огонь не кровь. Ганусько, выдержиши ты?

— А божъ то вѣйтвъ синъ така велика
персона? якъ у менѣ кровь огнемъ заграє, то
певне не дѣли него.

— А дѣли когожъ? Бой ся Бога!

— А я знаю? Доста, що не дѣли вѣтово-
го сына.

— Щожъ маєшь противъ нему? Хлопець,
якъ уллявъ.

— Нѣчого... Вѣддати ся хочу. Богачъ,
гаждовскій сынъ, але щоби я у нѣмъ ажъ за-
любити ся мала, до того далеко.

— У комъ же ты залюбити ся хочешь,
въ паничи?

— Що менѣ тамъ паничъ... Я хочу го-
сподыне бути, та богачкою. Уже намъ добре
бѣда надобѣла.

Не чекаючи вѣдовѣди, вишла зъ хаты,
обернула на другій бокъ просыхаючу сорочку
на плотѣ, сѣла на лавѣ підъ хатою, висунула
до сонця босі ноги и, сумна чогось, хочь сама
не знала чого, дивилась наоперѣдъ себе.

— И не гунцють то? — промовляла
кумця, щипаючи въ нецкахъ тѣсто на обѣдъ.—
Цѣлу нѣчъ збѣткували, сушила зубы, завертала
до хлопця очима, а теперѣ дбає о него, якъ
песь о припинѣ. А вѣйна зъ вѣйтомъ то не
легка справа. Бѣда може бути!

Въ горшку закипѣла вода, пирсакаючи на
огонь. Кумця скопила ся, кинула одну и другу
жменю тѣста, мішала варѣхю, посолила, скоп-
тували, и повторяла зъ тиха:

— Гунцють, не дѣвчина; але має розумъ.
Высыпала тѣсто на миску, простудила,

та ажъ тогдѣ закликала Гануську.

— Якъ бы було тобѣ вчера не захотѣло
ся склянкихъ вишеньокъ, була бы нинѣ омаста
до тѣста.

— Або я дбаю, що у ротъ вкладаю, —
вѣдовѣла — що менѣ зъ омасти? Нѣ уроды
не прибуде, анѣ богацтва.

вати заколотъ, а зъ другои стороны буде вся-
кими способами старатись, щобы разбити тепе-
рьшне, некористне для неи угруповане дер-
жавъ. Ажъ коли то бѣ удасть ся, приступить
она до повнои и явнои акціи.

А щожъ дѣє ся на Балканѣ, тѣмъ вуль-
канъ европейской політики? И тутъ не зано-
сить ся на якусь гроздну акцію. Убийство бол-
гарского міністра не выкликало нѣякихъ не-
безпечныхъ самой Болгаріи и другимъ дер-
жавамъ наслѣдковъ. На цѣломъ Балканѣ ли-
шаes status quo, все такъ, якъ було, и та
ситуація потягнется мабуть ще довго, бо въ
поодинокихъ народахъ балканскихъ мусить
ще насампередъ настati якое-такое преобразо-
ване, закимъ они будуть могли приступитьи до
якоись ширши акціи. Въ нинѣшну пору вы-
кликавъ бы тутъ якійсь поважный конфліктъ
такій заколотъ, якого годъ собѣ и представити;
хиба вѣ мусѣли бы повстati противъ всѣхъ
и взаимно одинъ другихъ нищити. О якімъ
угрупованю народовъ и интересовъ політич-
ныхъ на балканскомъ побоствровѣ, не може
ше нинѣ бути и бесѣды.

Середъ величезной борбы наставъ бы
туть хаосъ, якій жадному въ тамошихъ на-
родовъ не бувъ бы на руку и тому то зму-
шени народы балканскій поки що працювати
надъ власнимъ сконсолідованемъ. Мы пере-
конані, що такі сцены, якъ тѣ зъ королемъ
Миланомъ и его бувшою женю були бы се-
редъ іншихъ обставинъ выкликали певно
якійсь переворотъ въ сербской державѣ; теперь
же навѣть самі радикалы стараються все
такъ залагодити, щобы не дати причини до
нѣякого заколоту. О Туреччинѣ нема що и
говорити, бо она держала ся и певно буде
держати ся и дальше свои пасивніе по-
літики.

Якъ бачимо, есть на двохъ на око най-
безпечнѣйшихъ точкахъ ситуаціа въ Европѣ
така, що и зъ сихъ сторонъ нема чого бояти
ся якогось заколоту; а коли тутъ нѣчого не
грозить, то и зъ третои стороны, зъ стороны
Франції нема чого бояти ся. Надъ цѣлою же
ситуацію панує тридержавный союзъ, а той
буде певно докладати всѣхъ старань, щобы не
допустити до нѣякого конфлікту. Якъ бачимо

Кумця онѣмѣла, не знаючи, що вже й
відповѣсти. Перший разъ въ житю чула легкѡ-
важене омастъ.

— Ганусько! — промовила по хвили; —
що ты плетешъ?

— Плету, не плету; а о омасту толькo
дбаю, що песь о пяту ногу.

Покожила ложку и встала.

— Идеши?

— Якъ не будуть кликати до двора, то
шойду до Матвія; може старому сподобаються.

— Иди ты, дурна! — закликала кумця,
рада зъ того, що дѣвчина повеселѣшила.

Гануська вхопила мотыку на плечѣ, від-
клонила ся жартомъ кумци и на вѣдомній
додала:

— Якъ вѣзмено старого въ обѣ руки, то
навѣть не писне; а тогдѣ, матусю, будете ку-
патись въ омастѣ.

— Має вонъ голову на вязахъ, старого
шпака на полову не зловиши.

— А щожъ то, я полова? — Дѣвчина
випрямилась.

— Але щобы вонъ робивъ зъ тобою?

Подивилася одна другий въ очи и роз-
смѣяли ся.

Дзвонокъ відъ двора бивъ ся рѣвнимъ
пискливимъ голосомъ въ воздухѣ, дѣвчина по-
бѣгла. Кумця, присунувши ся до вѣкна и не
вѣрючи, щобы омаста дѣвчинѣ не вже головѣ,
кликала:

— Не турбуй ся Ганусько, на вечерю
буде молоко.

отже, ситуаціа въ Европѣ есть така, що мимо
найрѣзниороднѣйшихъ стремлень и змагань,
миръ дасть ся ще довго удержати.

Рада державна.

Посля постановъ поодинокихъ групъ буде
клубъ Гогенварта складати ся зъ трохъ групъ,
а то: 1) зъ консервативныхъ властителівъ
большої посвѣтості; 2) зъ Славянъ полуздн-
вихъ и 3) зъ нѣмецкихъ клерикаловъ.

Клубъ до выбору комісій есть такій:
зъ 36 членовъ доставить сполучена лѣвица
12 членовъ, клубъ Гогенварта 8, коло польске
8, Молодо-Чехи 2, нѣмецки націонали 2, клубъ
Коронінгого и другий по одному; до комісій зъ 24
членовъ: спол. лѣвица 8, клубъ Гогенвар-
та 8, коло польске 5, Молодо-Чехи 2, нѣмецки
націонали и клубъ Коронінгого по одному; до
комісій зъ 18 членовъ: сполучена лѣвица 6,
клубъ Гогенварта 5, коло польске 4, Молодо-
Чехи, нѣмецки націонали и клубъ Коронін-
гого по одному; до комісій зъ 15 членовъ:
сполучена лѣвица 5, клубъ Гогенварта 4, коло
польске 3, Молодо-Чехи, нѣмецки націонали и
клубъ Коронінгого по одному.

На вчерашній засѣданію клубу кон-
сервативныхъ заявили и буковинські послы,
що они приступаюти до него лишь підъ тымъ
условиемъ, що будуть въ своихъ спеціальнихъ
справахъ мати свободну руку. Клубъ поста-
новивъ такожъ голосувати за выборомъ д-ра
Смольки на президента и Хлюменецкого на пер-
шого віцепрезидента. Именоване другого віце-
президента полишено сему клубови и длятого
вонъ постановивъ одноголосно голосувати за
Катрайномъ (зъ Тиролю).

Депутація зложена зъ пословъ Лінбахера,
Деща и Мута просила д-ра Смольку старати
ся о то, щобы при выборахъ до комісій не по-
минено нѣякого хочь бы и малого клубу. Д-ръ
Смолька обѣцявъ о сколько можна о то ста-
рати ся.

Коло польске выбрало д-ра Черкав-
скаго 30 голосами (кн. Чарторыйскій дѣставъ
лишь 7 гол.) и постановило зъ полішенихъ
колови мандатовъ до комісій відступити по
одному для Русиновъ. Пос. Бѣлинського упо-
важнено виготовити проекты законовъ о ре-
формѣ податку доходового и податку бірже-
вого. До комісії парламентарної выбрано:
Яворскаго, Черкавскаго, Геньєго, Мадейскаго
и Бѣлинського. Въ недѣлю представить коло
своихъ кандидатовъ до поодинокихъ комісій.

Гануська обернула ся, покивала головою
и побѣгла ідти дворови.

— Прильпка! — муркотѣла кумця. —
Не дивота, що хлопець липне до неї, якъ
муха до меду. А наї липне, потомъ стане
грозити старому що ся уточить. Я вже его
научу.

Виняла серпъ изъ скринѣ, накинула
плахту. Нажала хопти на ровахъ при дорозѣ,
а якъ змѣркувала, що є що нести, звернула
ся до малої обори, склѣченой зъ глини та
хвосту. Худа, невеличка коровина, дивилася
на кумцию витрѣщеними очима, помукуючи
жалобно.

— Якъ то ся жалує, мое бѣднятко, ажъ
за сердце ханає....

Кинула хопту за драбину, корова почала
заѣдати лакомо. Кумця взяла скопець, при-
ставила стольчикъ, а доячи, приговорювала
даліше:

— Пожди лишень, а й тобѣ буде ся до-
бре дѣяті. Въ зимѣ будешь мати сѣнця па-
ху-чого по самі уха, бураковъ колько скочешъ,
а въ оборѣ тепленько якъ въ усѣ. Гануська
вилагнє настъ обѣ зъ бѣдь, лиши припусти
що бодай одробину, хочбы колька країслъ.

Коровина мовъ бы зрозумѣла прошене,
зъ потягненыхъ кумцею дойокъ, почала цер-
кati молоко тоненкими струйками.

* * *

Вже сонечко добре хилило ся до заходу
а збліщаючись, змѣняло ся въ червону кулю,

Палата пословъ уконституує ся остаточи-
завтра, т. е. въ четверть. По уконституованю,
має палата вибрati комісію адресову. Зачувати,
що міністеръ Штайнбахъ, має вже въ четверть
предложити прелімінаръ бюджету, а при обра-
дахъ надъ комісію бюджетовою виступлять
мабуть тѣ послы, котри до нѣякого клубу не
належать, зъ якими заявленемъ, въ який спо-
собъ хотѣли бы они бути repräsentovani въ
комісіяхъ.

Палата пановъ вибрала комісію адресову
зъ 21 членовъ, котра має заразъ заняти
ся уложенемъ адресы. Вчера радила та комі-
сія кілька годинъ надъ адресою и ухвалила
за згодою всѣхъ партій висказати подяку, якъ
за політичну частъ престольної бесѣдъ, такъ
и за поставлену въ нїй програму роботъ, та
заявити, що годить ся зо всѣмъ на гадки,
висказани въ престольнїй бесѣдѣ. Предсѣда-
телемъ комісії адресової, вибрано кард.
Шенборна.

До комісії контрольної довгу державного,
вибрано Гавсвірта и Кенігсвартера, яко чле-
новъ, а г-н. Монтекукулі на заступника.

Переглядъ політичний.

Ухвалений Соймомъ краевимъ проектъ
закона о підвищенню оплати відъ пива въ
громадѣ мѣста Золочева не одержавъ Най-
вишої санкції, а то зъ тої причини, що
оплата державна відъ горячихъ напитківъ
вже и такъ значно підвищена, а пиво въ Га-
личинѣ підпадає примусови пропінайному и
оплатѣ пропінайній. Колибъ отже наложено
ще и оплату краєву, то заходить обава, що
консумція а зъ нею и податокъ державний
значно бы зменшили ся.

Найвишша Рада санітарна уложила про-
ектъ закона о щепленю вбസи, після
котрого дѣти мусять бути обовязково щепленій
першій разъ въ першому році житя, а другій
разъ передъ укінченемъ року, въ котрому суть
обовязаній до школної науки.

Вел. княг. Ольга Феодоровна, зъ роду
княг. Цецилія Баденська, мати покараного
царемъ за єго невідповѣдне одружене вел. кн.
Михайла Михайлова, померла несподѣвано
въ Харковѣ. О смерти той ходять всѣлякі
слухи, однакожъ можна припускати, що она
померла внаслідокъ великої грызоти. Мужъ
є вел. кн. Михайло Николаевичъ скоро лише
довѣдавъ ся, що она въ Харковѣ занедужала,

якъ вйтъ въ бѣлой полотнянцѣ, оперезаный
ремънімъ чересомъ, въ камістровомъ сивомъ
капелюсѣ, підпираючи ся палицею, ишовъ
дорогою и наразъ ставъ передъ хатою кумцѣ.
Жѣнка побачила єго крѣзь вікно и цѣла
потерпila.

— Отъ и маєшъ! — промовила зъ тиха. —
Прийшовъ... Боже, змилуй ся Ты надомно
сиротою. — И, заложивши руки пальцями мѣжъ
пальцівъ, зазирала зъ поза вікна.

Вйтъ все ще стоявъ, кивавъ головою,
мовъ бы чогось дивувавъ ся. Єго сухій, кости-
сти, выбрижій лицѣ, були схотій больше на лицѣ
попа, нѣжъ на хлопа. Остро закінченій, пось
закривленій, мовъ у крегульця, и малий, повній,
а проникаючи очи, здраджували завзятостъ
и лакомство, а затисненій узкій уста, майже
безъ вар'ї, свѣдчили, що вонъ умੇє надъ
собою володѣти.

— Якого чорта тобѣ такъ відпивлятись?
що? першій разъ бачишъ мою буду?

Вйтъ розставивъ ноги, положивъ руки
на палицею, и дивлячись заедно на хату, медину-
тиувавъ. Терпеливостъ кумцѣ перейшла грани-
цю, потерпана перейшла, а цѣкавостъ выпхала
си зъ хаты. Она поклонилася вйтovi рукою
до землї, а выпрямивши ся, стала.

(Дальше буде.)

поспѣшивъ заразъ туды, але заставъ вже єй недужою. Царь зарядивъ по покойници глубоку тримѣсячну жалобу.

Pester Lloyd пише: Зъ причины, що амбасадоръ французскій в Константинополі, гр. Монтебеллько колька разовъ конферуавъ зъ амбасадоромъ россійскимъ, и що гр. Монтебеллько разовъ особисто говоривъ зъ султаномъ давше о справахъ політичныхъ, повстала в Константинополі поголоска, що ведуть ся переговоры о союзѣ французско-російско-турецкій, котрого першимъ дѣломъ було бы зневолити Англіанъ уступити ся зъ Єгипту. А вжежъ не треба добавати, що есть се лишенъ чиста говорня. Вправдѣ минувшого року докладала Россія всѣхъ силъ, щоби Порту наклонити до заключенія союза, або хочь бы лишь до договору, поручаючого неутральностъ зо стороны Порты, но заходы тѣ були безуспѣши. А знову неимовѣрнимъ выдає ся то, щоби Порта мала теперь бути прихильнѣюю справѣ той для того, що вмѣшала ся до неї Франція. Султанъ дававъ до теперь завсѣгды о захованіи собѣ дружбы Нѣмеччини, тяжко отже, щоби хотѣть приступити до союза явно антифемецкого. Правда, що дуже радъ бы вонъ бувъ тому, наколибъ Англія уступила ся зъ Єгипту и часто говоритъ о тѣмъ зъ дипломатами. Тоже знову політики, котрій ради бы приподобати ся султанові, годять ся зъ его поглядами и укрѣплюють его въ нихъ ще болѣше. Послѣднimi часами мали се зробити такожъ консулъ французскій и россійскій, хочь мають на тѣлько розуму, що противъ Англії въ Єгиптѣ не дастъ ся нѣчо зробити. Зъ відеси однакъ пойшли поголоски о творенію ся нового тридержавного союза, зверненою противъ Англії и Нѣмеччини. Не потреба впрочому бути ясновидущимъ, щоби наколибъ появивъ ся союзъ Россії, Франції и Туреччини, зъ програмою выгнання Англії зъ Єгипту, союзъ тридержавный середної Европы змѣнивъ бы ся, черезъ приступленіе до него Англії въ союзъ почвенный, на чѣмъ бы вонъ певно лѣпше вийшовъ, якъ Франція и Россія на союзѣ въ Туреччино.

Новинки.

— **Именованія.** Є. Екес, п. Намѣстникъ именуєтъ концептствъ ц. к. Намѣстництва: Мечислава Пашкудскаго и Альберта Рожанськаго, комісарами повѣтовими, а практикантами концептами Намѣстництва, Казимира Высоцкаго и Ивана Страшиньского, концепистами Намѣстництва.

— **Перенесенія.** П. Намѣстникъ перенѣсъ ц. к. комісарівъ повѣтовихъ: ір. Маріїкія Дѣдушицкого, зъ Яворова до Тарнова; Юлія Лемницкого, зъ Рогатина до Нового Сонча; Іосифа Ставскаго, зъ Бобрки до Живца, д-ра Станіслава Новосѣльского, зъ Жовкви до Намѣстництва; д-ра Іосифа Любича Паячковскаго, зъ Вонхѣ до Бобрки; дальне концептствъ ц. к. Намѣстництва: Ивана Матковскаго зъ Живца до Рогатина; Адама Губатту, зъ Бялої до Намѣстництва, Казимира Высоцкаго, зъ Тарнова до Яворова; въ юности практикантами концептами ц. к. Намѣстництва: Гвідона Пехника, изъ Збаража до Намѣстництва; Кароля Подлєвскаго, зъ Бучача до Рищева; Станіслава Тебинку ет. Мисленець до Долини; Казимира Погорецкаго, зъ Коросна до Городка; Броніслава Висневскаго, зъ Пильзена до Туркі; Филипа Дружбашкого, зъ Львова до Велички; Мечислава Венцловскаго, зъ Львова до Бочиц; Марка Максиміліана Криницкого, зъ Львова до Збаража, Іосифа Ольшевскаго, зъ Львова до Жовкви.

— **Онорожненій мѣсяцъ у військовихъ заведеніяхъ.** Міністерство війни повѣдомило краевый Выдѣль, що у військовихъ заведеніяхъ виховавчихъ будуть надані зъ початкомъ 1891/2 чотири мѣсяця для дѣтей галицькихъ а Выдѣль краевый має оголосити незадовігомо конкурсъ на тѣ мѣсяці.

— **Вчерашиний вечорокъ въ честь Т. Шевченка** выпавъ дуже хорошо и обравъ численну громаду Русиновъ; велика сила Народного Дому наповнилась була по самій береги. Вступну рѣчъ виголосивъ д-ръ Кость Левицкій вазначуючи въ ій становище нашого поета яко борця за свободу національну. Опісли слѣдували часті концептова, въ котрой наше товариство сїв'ваць „Львівський Боянтъ“ першій разъ, и то въ повномъ успѣхомъ, зарезавтвалось публично. Члены сего товариства, котре

якъ показалось — має въ собѣ дуже цѣнній силы, відспѣвали насампередъ „Молитву“ Вахнянина, а опосля Вербицкого „Завѣщене“ такъ хорошо, що розрадована публика нагородила ихъ довго неумовчуючими оплесками. А вже найкрасше выпавъ терцетъ зъ „Роздвянної ночі“ виконаний панями Волощаковою и Шухевичевою та п. Шиманськимъ и мусієвъ бути ще разъ повторений. Зовсѣмъ удачно выпали декламації п-ни Теофілъ Огоновской и п. Яворовскаго. Гру п-ї Олесь Озаркевичевою, котра відограла на фортепіано Лисенківъ польонесъ не потребуємо навѣть підносити; ся справдѣшна артистка въ музицѣ ввѣстна надто добре цѣлобъ нашей публіцѣ. Вечорокъ закінчивъ ся о 10 годинѣ.

— **Стіпендійними запомогами** надѣливъ Совѣтъ „Народного Дому“ у Львовѣ зъ фонду пок. Теодора Лукашевскаго по 100 зл. рѣчно слухачевъ права на львівському університету: Теодосія Заяця и Дмитра Вергуна зъ I року, а Волод. Федака и Іос. Крайника зъ II року.

— **Огнь.** Въ Журавиці коло Перемышля знищивъ огонь вічеромъ въ четверть днія 9 с. м. з обісти зо всѣми будынками. Причина огню не вѣдома. — Дні 8 цвѣтня о 10-ї годинѣ вічеромъ поставъ бувъ огонь въ Бабичахъ, и знищивъ 2 гаєдбства зо всѣмъ майномъ. Задля густого забудовання и браку приладдъ ратунковыхъ, бувъ бы огонь знищивъ цѣле село, колибъ не віддѣль войска, що зльокалізувавъ его и пригасивъ на мѣсці.

— Въ Краковѣ відбули ся ревівіи поліційній у колькохъ студентствъ тамошнього університету дні 11 с. м. Поліція не знайшла нѣчого підозрѣнного и нѣкого не арештувало.

ГОСПОДАРСТВО, ПРОМЫСЛЪ И ТОРГОВЛЯ.

Средства охорониі противъ ржи збожевої.

Хто знає, якій великий спустошения робить ржа (руда) на збожжу, якъ она зможе значно зменшити видатокъ збожжа въ зернѣ, той певно повітає якъ найраднѣйше средства, котрій бы господаря передъ тымъ ворогомъ годній охоронити.

На жаль певнихъ и зовсѣмъ скutoчныхъ средствъ противъ того ворога нема. Але всежъ таки, коли бы всѣ господарѣ знали, зъ відки она найбѣльше бере ся, коли бы хоронили всѣ приписы що до еї выгублення, певно шкоды відъ ржі зменшили бы ся дуже значно и ледви бы слѣдъ відъ неї липавъ ся. Неходить ту о выгублененіи ржі, коли она вже покаже ся, бо на то нема способу, але ходить о то, щоби не допустити до загнѣдження ржі на збожжу.

Есть рѣчкою досвѣдичною, що ржа кидається на засѣви грунтівъ вогкихъ, положенихъ близько багнистихъ мѣсці. На грунтахъ сухихъ, виставленыхъ на дѣлане вѣтровъ, ржа значно менше робить шкоды. Осушеніе грунтівъ и ихъ старанна управа есть про то першими средствомъ противъ ржі.

Такожъ зауважано, що ростини такій, котрій ростуть въ користныхъ условіяхъ н. пр. на добре погноеномъ грунтѣ, отже ростуть скоро, не дають ся такъ легко ржи, якъ ростини зъ природи марні, ростучи на грунтахъ убогихъ. Надто буйній грунта, могутъ однакъ сприяти розвою ржи черезъ то, що збожже вилляє. На такихъ грунтахъ треба стерегти ся гноючи поле підъ збожже свѣжимъ оббронкомъ.

Соломы зо збожжа, на котрому було много ржі не повинно ся стелити підъ худобу, а бодай оббронку такого не можна приорювати підъ збожжу, але ужити его на примѣръ підъ бураки, бульбу, капусту, бобъ. Солому сильно заржавѣлу, худоба яко пашу вѣти не повинна. Така солома скідити худобѣ на здоровлю. Колиже кончѣ выпаде такою соломою худобу кормити, то треба єї порѣзати на сѣчку, и сїчуси парити окропомъ.

Тамъ, де ржа робить дуже часто шкоды, тамъ треба покинути той звичай сїти збожже по збожжу, а радише колоєть переплѣтати конюшино та іншими ростинами господарскими. Фактомъ есть, що на жито, сїлне по житѣ або пшеницѣ, скоріше спаде ржа, якъ на жито, сїяне въ облозѣ або ростинахъ горошковыхъ.

Незвичайно важною есть рѣчкою випадти такій ростини на котрýchъ ржа зимує и переховує ся зъ року на рокъ. Такими ростинами суть: Кисличъ звичайний (Берберисъ), Саклакъ жостеліна (Rhamnus cathartica) и Саклакъ крушина (Rhamnus frangula) и Rhamnus alpina) а такожъ слѣдуючі зѣля зъ

родини шерстколистихъ (Asperifoliae): Сивакъ звичайний або синець (Echium vulgare); Гавязъ живокостъ (Symphytum officinale), Вологодка синька (Anchusa officinalis), Ішемелина лѣкарка (Pulmonaria officin.), Самордникъ польовий (Lithospermum arvense); Кривухъ польовий (Lycopsis arvensis). Всѣ тѣ зѣля ростуть у насъ часто по межахъ и неужиткать, а выжинане и выкошуване ихъ есть рѣчкою дуже важною зъ огляду вже на саму ржу.

Зароды ржи зимують такожъ и по стерняхъ особливо на тихъ молодыхъ ростинахъ, котрій виростили зъ зеренъ, що висыпали ся въ часівъ жнива а опосля накольчили ся. Для того порадно єсть дуже стернѣ заразъ въ осени приорювати, то есть, паренувати або зяблити. Звичай осіннаго ораня есть и такъ въ лучшихъ господарствахъ вже майже правиломъ, не зъ огляду може на ржу, але зъ огляду на іншій дуже великий користи, у насъ однакъ люде до того звичайно ще якосъ дуже не на виці.

Вчасний засѣвъ, чи то озимины, чи то збожжа ярого, спиняє значно шкоды відъ ржі. Ржа ширити ся найбѣльше на початку мѣсяця червня; колиже на той часі ростина буде вже велика и сильна, а розвій си поступить вже далеко поза стань молоденької ростини, то таке збожже не дастъ ся такъ легко ржи, якъ деликатній, молоденький ще ростини.

Наконецъ треба и то зазначити, що лише спольними силами при участі всѣхъ хлѣборобівъ можна бы побороти того ворога шкодника. Ржа певно не спадає зъ неба якъ дошь; на ржу бувъ бы лѣкъ, бо то не градова туча, котрої мы відвертати негодній, але треба, що всѣ хлѣборобы знали спосібъ, якимъ бы тому ворогови не дати ся. Най зробить оденъ все, що въ еї силѣ, але най недбалый єго сусѣдъ заложить у себе гнѣзда ржі, такъ вся робота дбалого газди пойде нѣ на що.

Цѣна збожжа и другихъ продуктівъ.

Львівъ: пшениця 8·50 до 9·—, жито 6·— до 6·70; ячмѣнь 6·— до 6·75; овесъ 6·— до 7·—; рѣпакъ 11·— до 12·—; горохъ 6·20 до 9·75; вика —— до ——; линянка —— до ——; конюшина червона 42·— до 52·—; бѣла —— до —— зр. шведска —— до ——; Хмель —— до —— зр. за 50 кільо мѣсце Львівъ. Оковита готова за 10.000 літрівъ —— до —— мѣсце Львівъ.

Торгъ въденській зъ 13 цвѣтня. Пригнано 3954 штуки выпасовихъ, 555 худыхъ; зъ того галицькихъ 542 выпасовихъ а 132 худыхъ, буковинськихъ 78 штукъ выпасовихъ. Торгъ бувъ досить спокойний, цѣна спала о 1 зл. За галицькій волы выпасовий плачено: за найлѣпши 55·—57 зл. послѣдній 50·—54; за угорски 51·—61 и 49·—55; за корови 25·—32; за етадники 22·—34 зл. живої ваги. За худій плачено по 13 до 104 за штуку.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Відень, 15 цвѣтня. Pressе доносить, що Австро-Угорщина и Нѣмеччина будуть мабуть на будуче при заключуваню угодъ торговельнихъ зъ іншими державами, поступати вспільно.

Берлінъ, 15 цвѣтня. Урядова газета оголосила розпоряджене цѣсарське, увольняюче Вісмана зъ посады комісаря державного у віхдній Африцѣ. На предложеніе канцлера, щоби Вісманъ оставилъ ся и дальше до розпорядимости губернатора, впросивъ себѣ Вісманъ и дostaвъ тимъсіячну відпустку до Європи.

Карльсруге 15 цвѣтня. Karlsr. Ztg. доказує, що вѣсти деякіхъ газетъ, будто бы царь за кару спонукавъ бувъ вел. княз. Ольгу покинути столицею, суть лише злобною відумкою. Въ заступствѣ вел. князя поїде въ пятницю кн. Вильгельмъ на похоронъ до Петербурга.

Однѣчательный редакторъ: Адамъ Кроховецкій

ИНСЕРАТЫ

до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовъ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовомъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовомъ помѣщено 6 кр. бôльше стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрій частѣйше будуть свои оповѣщенія умѣщати, одержують бôльшій работѣ.

COGNAC кураційный правдивый французскій

перворядной фирмы Ришеръ по цѣнѣ 3.50
до 7 зр. за фляшку — высылае за послѣплатою

Льепольдъ Лѣтынський,
Львовъ, ул. Валова 14.

Нова, занимаюча и весела

для старыхъ и молодыхъ есть моя, по разъ першій выставленна забавка подъ назвою:

Борба
двохъ найсильнѣйшихъ мужѣвъ
въ свѣтѣ,
(въ зменшенню)

Двохъ силачовъ, якъ шаперъ вытисненыхъ, боре ся якъ собою такъ удачно, що гедѣ о веселѣїшомъ резвеселеню и погадати. Ся забавка легка и тревала, котру и найменьша дитина може бечь поучення пустити въ движене — востала всюда радо прызита и на выставахъ медалями нагорождена.

Спродажа: Краковска улица ч. 22.
Цѣна за пару: 60, 80, 90 кр., лѣпій зъ шаперъ масы 1 зр.,
найлѣпій зъ палѣту вытисненій 140 и 150, бôльшій 2 зр.

Высылка за присланемъ почтовыхъ марокъ.

A. РІССМАНЪ.

„СЛАВІЯ“ банкъ взаимныхъ обезпеченій въ Празѣ.

Обезпечайте будынки и збоже!

Великимъ нещастствомъ есть для селянина огонь, котрій не лишь его будынки, но и всю его надѣю, збораний хлѣбъ, въ колька хвиль нищить и перемѣнє въ попелъ.

Такимъ нещастствомъ постигненій селянинъ, стане чѣлкомъ бѣдливъ, якъ лишь завчасу не постараюся о належиту охорону свого маїна, обезпечивши его въ честнѣмъ заведеню.

Небезпеченіство огна, особенно въ осени въ тѣсно забудованыхъ селяхъ и будынкахъ, переполненыхъ всякими запасами велике и накладае на кожного доброго господаря, дбающаго о добро свое и родины конечну потребу, не лишати свого маїна безъ асекураціи.

Найлѣпшу охорону для господарей давъ Банкъ взаимныхъ обезпеченій „Славія“, котрій собственно и безпроволочно ликвидує шкоды при помочи двохъ мужей довѣрія, изъ которыхъ одного самъ поискованый выбирае, тоды „Славія“ шкоды повно и безпроволочно выплачивае.

Всегда „Славія“ старае ся доставляти своимъ членамъ що разъ то бôльшій користи и обовязки свои що до членовъ якъ найсоставнѣшіе сновини.

За дуже низку оплату, обезпечае „Славія“ не лишь будынки, господарски, снаряды, худобу итд., но на определеній часъ уже бѣзъ змѣїчувачивши, также запасы збожка и пашн въ стодолахъ, оборогахъ и стыртахъ.

Для того не повиненъ бы никто остати безъ обезпеченія, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грознѣмъ небезпеченіствѣ и такъ пôдунившомъ состоянію економичнѣмъ всего краю подъ дуже користными условіями асекураційными, якъ дас „Славія“.

Обезпечайте же будынки всегда и збоже хоть бы лишь на часъ молоты!

Внесеня для обезпеченія принимав Головна репрезентація банку „Славія“ у Львовѣ, при улицѣ Конерника ч. 5 и кожде мѣстнѣ заступництво сего банку.

Головне заступництво банку „Славія“
у Львовѣ.

Кароль Баллабанъ,

у Львовѣ, при улицѣ Галицкѣй ч. 23, подъ „Золотымъ когутомъ“
водъ 30 лѣтъ посѣдає виключный складъ для Галичини славныхъ прасованныхъ дрôжджей
зъ фабрики Ад. Игн. Мавтнера и сына у Вѣдни — St. Marx.

Понеже водъ року Торговля у Львовѣ такъ и въ своихъ філіяхъ на провинції, дрôжджей за фабрики Ад. Игн. Мавтнера и сына зовсѣмъ не спроваджує и иными дрôжджами подъ тою славною фірмою услугу ся, я замисленъ моимъ Вл. побирателемъ донести, що зъ причини тога поступовання я мусѣвъ чѣлковито заперестити дрôжджѣвъ зъ фабрикъ Ад. Игн. Мавтнера и сына до складовъ Торговля достарчувати, а то зъ тої причини, що Торговля на чѣлковито випущене іншого рода дрôжджей згодити ся не хотѣла.

Дрôжджѣ зъ славної фабрики Ад. Игн. Мавтнера и сына у Вѣдни припоручаю на зближаючій ся великий свята за моего складу.

* * Одиночній и незаводній въ розчинѣ. * *
Замовленя на дрôжджѣ при надходячихъ святахъ принимаю въ кождомъ часѣ
и высылаю якъ найстаранийше.

Купуємо

переношену одѣжь мужеску
по найвишнихъ цѣнахъ
и ожидаю посылокъ подъ
адресомъ:

Експортъ суконъ
„подъ Опавою“
Торрапи, österr. Schlesien.

* Адама Локоча, *

у Львовѣ, Рынокъ 41, поручає
лѣхтарѣ церковній розличномъ велічинахъ и формахъ, кресты, мириници и пр. такоже старій лѣхтарѣ цинкові и другій предмети до переливання.

Повній урядження церковній
по дешевої цѣнѣ уставляю,
а именно:

иконастасы, болтари, кивоты, болтари процесіональни, такоже всікій украсженій церковній и правдиво волочепій. На жаданье высылаю плини.

Чернавскій,
рѣзбаръ у Львовѣ, ул. Сикстуска
ч. 2.

Окулиста Дръ Гезангъ,
б. ельєвъ асистентъ и операторъ
на окулистичної клініцѣ проф.
Фухса у Вѣдни.

Львовъ, ул. Ягайлоньска ч. 2
на противъ нового гмаху Касы
Ощадности.

Всякого рода

ВИНА лѣчничій

достати можна кожного часу
въ конторѣ

Льепольдъ Лѣтынського
у Львовѣ, при улицѣ Валовой ч. 14.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБРНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручает:

Сиропъ зѣляно-слодовий Др. Зебургера, знамените и
выпробоване средство противъ всякихъ слабостей грудей и гортанки. Уживає ся що три години для дорослихъ по ложцѣ бôльше кавы. — Цѣна бутельки 50 кр.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ (улиця Жолкевска, побочъ рампы)
поручает:

„Регуляторъ“

Въ нестравности, нежитахъ жолудка, жолтачцѣ и
гемороїдахъ лѣкъ найпевнѣйший и не здропнай. Розпушка фльєгму, регулює и побуждає травленье, гоить раны жолудка, зтягає соки нездоровій, справяє лагодний бôхбдь и дає добрий апетитъ.

Цѣна пуделка вразъ зъ способомъ ужитя 35 кр. в.а.

П од я к а.

Вп. Брониславъ Виткевичъ аптикарь у Львовѣ.

Честный пане Аптикарі!

Одъ бôльше якъ 10 лѣтъ терпѣла я на нежить жолудковий и мимо радъ многихъ лѣкарївъ, мимо що року бôбуваныхъ курацій купелевыхъ, приписаныхъ дієть ослабляючихъ цѣльний организмъ, перестала я вѣрити въ вилѣчене мое зъ тої нещастної болѣзни, которая для мене тымъ тяжшою була, що я, маючи родину, чула ся дуже нещастною. Вычитавши въ анонсахъ „Календаря здоровля“ о рôжныхъ оригінальныхъ средствахъ въ Вашої аптикарї находлчихъ ся, просила я о присланьї менѣ Вашого лѣку „Регуляторъ“. Вже по кольку дніяхъ учула я велике улегченье. Тисненіе подъ грудьми, котре до зблїння донпроваджувало, постіянно устало. До тиждня могла я вже їсти стравы, якихъ бôльше колька лѣтъ не употребляла.

Тожъ желаю Вамъ Пане, аби всѣ бажаючі найти улегшене въ ихъ терпїняхъ такъ були задоволенії зъ ужитя Вашихъ средствъ, якъ я, и такою-же вдачностю були перенятії для Васъ якъ я, а тоды труды Ваші для допоможеня терпячої людкости не сповзнутъ на ничѣмъ.

Зъ поважаньемъ

Сянокъ 1 липця 1890. Ядвига Келлеръ,

вдова по офиціалистѣ приватомъ.

Грудній зѣля Д-ра Зебургера

противъ камплю, душності, нежиту и т. п.

Цѣна фляшкї 20 кр.